

1. SZAKASZ: A KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító:

Baumit FlexFlow

Termékszám: -

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai:

Ipari felhasználások [SU3];Professzionális és lakossági felhasználások.

Folyékonyágyas, azaz teljes hátoldali fedettséget biztosító, nagy rugalmasságú, cementbázisú, víz- és fagyálló, emelt minőségű, hidraulikus kötésű, középpágyazású (max. 20 mm) flexibilis ragasztóhabarcs, hosszú nyitott idővel.

Különösen ajánlott közepes és nagyméretű lapok ragasztásához. Alkalmas nagy mechanikai, termodinamikai terhelésnek kitett (pl. padlófűtéshez, teraszokra, erkélyekre) helyekre, meglévő lapokra történő ragasztásához is, kül- és beltéri felületeken.

Ellenjavallt felhasználások: a javasolt felhasználáson kívüli felhasználások.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

A forgalmazó adatai:

Baumit Kft.

2510 Dorog, Baumit út 1.

Tel.: +36 33 512 910

A gyártó adatai

Baumit sp. z o.o.

Wyścigowa 56G, Wrocław, 53-012

Polska

590315590

PL7690004863

Tel: 713582500

E-mail: kch@baumit.pl

www.baumit.pl

1.3.1. Felelős személy neve: labor, termékmenedzser, alkalmazástechnika

Felelős személy e-mail címe: baumit@baumit.hu ; d.labor@baumit.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

1097 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel.: +36 1 476 6464, +36 80 201 199

e-mail: ettsz@okbi.antsz.hu

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása:

Bőrirritáció, 2. kategória, H315(Skin Irrit. 2)

Bőrszenzibilizáció, 1B kategória, H317 (Skin Sens. 1B)

Súlyos szemkárosodás, 1. kategória, H318 (Eye Dam. 1)

Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció, 3. kategória, H335 (STOT SE 3).

H mondatok teljes szövege: lásd a 16. szakaszt.

Baumit Kft.

Székhely: 2510 Dorog, Baumit út 1.
Levelezési cím: 2511 Dorog, Pf.: 132.
Tel.: +36 33 512 910, 920, 930
baumit@baumit.hu
dorog@baumit.hu

3571 Alsószolca, Ipari park Gyár út 12.
Levelezési cím: 3571 Alsószolca, Pf.: 4.
Tel.: +36 46 520 010
alsoszolca@baumit.hu

3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Levelezési cím: 3060 Pásztó, Ifjúság u. 3.
Tel.: +36 32 460 644, 460 718
paszto@baumit.hu

3271 Visonta, Erőmű út 11.
Levelezési cím: 2510 Dorog, Baumit út 1.
Tel.: +36 37 528 200
visonta@baumit.hu

2.2. Címkézési elemek:

Veszélyt jelző piktogram(ok):

Figyelmeztetés:
veszély

Figyelmeztető mondat(ok):

- H315 – Bőrirritáló hatású.
- H317 – Allergiás bőrreakciót válthat ki.
- H318 – Súlyos szemkárosodást okoz.
- H335 – Légúti irritációt okozhat.

Óvintézkedésekre vonatkozó mondat(ok):

- P102 – Gyermekektől elzárva tartandó.
- P261 – Kerülje a por belélegzését
- P280 – Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.
- P302 + P352 – HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő vízzel.
- P305 + P351 + P338 – SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN– Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
- P333 + P313 – Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: orvosi ellátást kell kérni.
- P501 – A tartalom/edény elhelyezése hulladékként– az országos előírásoknak megfelelően.

Kiegészítő veszélyességi információ(k):

Megjegyzés: Redukálóanyag használata esetén a cement vagy cementtartalmú keverék csomagolásán fel kell tüntetni a csomagolás időpontját, valamint azokat a tárolási körülményeket és tárolási időt, amelyek mellett fenntartható a redukálóanyag hatékonysága, és 0,0002 % alatt tartható az oldható króm(VI) részaránya.

Keverék veszélyességének meghatározásához hozzájáruló anyagok:

Portland cement klinker

2.3. Egyéb veszélyek:

A PBT és vPvB-értékelés eredményét lásd a 12.5 szakaszban.
Endokrin károsító tulajdonságok lásd 11.2 és 12. 6 szakaszok.

3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL/ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

3.1. Anyagok:

Nem alkalmazható.

3.2. Keverékek:

Kémiai jellemzés: A következő anyagok és adalékanyagok keveréke.

Megnevezés	CAS-szám	EK-szám	Index-szám	REACH-szám	Koncentráció [%]	Az 1272/2088/EK [CLP] rendelet szerinti osztályba sorolás	H-mondat	Speciális koncentráció határok / M-tényező
Portland cement klinker	65997-15-1	266-043-4	-	*	≤45	Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 Skin Sens. 1 STOT SE 3	H315 H318 H317 H335	-
Kristályos szilícium-dioxid - kvare	14808-60-7	238-878-4	-	-	nincs adat	-	-	-

Kalcium-karbonát	1317-65-3	215-279-6	-	-	nincs adat	-	-	-
------------------	-----------	-----------	---	---	------------	---	---	---

*:A portlandcement klinker az 1907/2006/EK rendelet (REACH) 2.7. cikkének b) pontja és V.10. melléklete értelmében mentesül a regisztráció alól.

H mondatok teljes szövege: lásd a 16. szakaszt.

A cement króm (VI) tartalma < 0,0002%.

A termék tartalmaz különös aggodalomra okot adó anyagokat (SVHC):

Chromium trioxide CAS: 1333-82-0 EK-szám: 215-607-8

A felvétel oka: Carcinogenic (Article 57a) Mitagenic (Article 57b)

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK: Baleset vagy rosszullét vagy bármely kétség esetén azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a címkét vagy ezt a biztonsági adatlapot!

Ügyeljen saját biztonságára. Eszméletvesztés esetén a sérültet enyhén megdőntött fejjel helyezzük stabil oldalra, és tartsuk szabadon a légutakat, ne hánytassuk. Véletlenszerű hányás esetén, ügyelni kell arra, hogy ne fulladjon meg a hányás következtében. Életveszélyes helyzet esetén először a sérültet kell újraéleszteni és orvoshoz kell fordulni. Apnoe – azonnal adjon mesterséges lélegeztetést. Szívleállás – Azonnal végezzen közvetett szívmasszázszt.

LENYELÉST KÖVETŐEN:

Ha a sérült eszméleténél van, öblítsük ki a száját. A sérült igyon sok vizet. Tilos hánytatni! Azonnal forduljon orvoshoz, vagy hívja a toxikológiai központot.

BELÉGZÉST KÖVETŐEN:

A sérültet vigyük friss levegőre. A sérültet tartsa melegen. Légúti irritáció, légszomj, egyéb tünetek esetén forduljunk orvoshoz.

BŐRREL VALÓ ÉRINTKEZÉST KÖVETŐEN:

A szennyezett ruházatot le kell venni. Öblítse le a bőrt langyos vízzel. Ha a bőrfelület nem sérült, használhat szappant. Bőrirritáció esetén forduljon orvoshoz.

SZEMBE KERÜLÉST KÖVETŐEN:

Ne dörzsölje a szemet, hogy ne okozzon további mechanikai sérüléseket a szaruhártyán. Öblítsük a szemet folyó víz alatt legalább 10-30 percen keresztül, a szemhéjszéllek széthúzása mellett. Az ép szemet védeni kell (az öblítésnél a szem belső zugából a külső felé haladjon). Távolítsuk el a kontaktlencsét és folytassuk az öblítést. Nem szabad semlegesíteni. Minden esetben forduljon minél előbb orvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások:

Belélegzés esetén: A por belélegzése károsíthatja a légzőrendszert. Légúti irritációt okozhat.

Bőrrel való érintkezés esetén: Allergiás bőrreakciót válthat ki.

Szembe kerülés esetén: Súlyos szemkárosodást okoz.

Lenyelés esetén: Az emésztőrendszer károsodhat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:

Tüneti kezelés.

5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Oltóanyag:

5.1.1. **A környezetnek megfelelő oltóanyag alkalmazandó.**

5.1.2. **Alkalmatlan oltóanyag: Nincs.**

5.2. Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek:

A keverék nem gyúlékony sem szállítási, sem kevert állapotában.

A keverék nem robbanásveszélyes és nem tűzveszélyes, és nem segíti elő vagy táplálja más anyagok égését.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat:

A környező tűznek megfelelő védőfelszerelés használata. Ne lélegezze be a robbanáskor és égéskor keletkező gázokat. A tűzoltási intézkedéseket össze kell hangolni a környezettel. Az oltóvizet ne engedje a csatornába és a felszíni vizekbe. A szennyezett oltóvizet külön kell összegyűjteni. Tűz oltása a szokásos óvintézkedésekkel ésszerű távolságból.

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL**6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:****6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében:**

A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett, megfelelő egyéni védőeszközöket viselő személyzet tartózkodhat.

6.1.2. Sürgősségi ellátók esetében:

Kerüljük a szemmel és a bőrrel történő érintkezést. Megfelelő egyéni védőeszközöket kell viselni. Ne lélegezze be a port.

Viseljünk megfelelő védőfelszerelést a 8. szakaszban leírtaknak megfelelően.

A biztonságos kezelésre és használatra vonatkozó információkat lásd a 7. szakaszban.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések:

A környezetbe jutott terméket, illetve a képződő hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni. A termék és a belőle származó hulladék élővízbe, talajba és közcatornába jutását meg kell akadályozni.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:

Mechanikusa össze kell gyűjteni a kiömlött terméket..

Helyezze megfelelő tartályokba ártalmatlanításhoz, a helyi előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra:

További és részletes információért lásd a 7., 8. és a 13. szakaszt.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS**7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:**

Ne lélegezze be a port. Kerülje a szemmel és bőrrel való érintkezést. A szennyezett védőruházatot nem szabad kivinni a munkahelyről. Használat után alaposan mosson kezet és a termékkel érintkező bőrfelületet. Csak szabadban vagy jól szellőző helyen használja. Használjon egyéni védőfelszerelést a 8. szakaszban megfelelően. A jó ipari higiénia és biztonságtechnikai gyakorlatnak megfelelően kezeljük. Ne használja a terméket a lejárató idő után, mivel a redukálószer tartalom idővel csökken, és a Cr (VI) határérték túllépheti. Ebben az esetben bőralergia alakulhat ki

Tűz- és robbanásvédelmi információk: Nem gyúlékony. A megelőző tűzvédelem normál intézkedései.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

Száraz helyen tárolandó. Ne tárolja savakkal és élelmiszerekkel együtt. Nedvességtől, víztől védeni kell. Csak az eredeti csomagolásban tárolandó. Nem megfelelő tárolás (nedvességgel való érintkezés) vagy a lejárató idő túllépése esetén a Cr (VI) reduktor hatása csökken.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Nem áll rendelkezésre információ.

8. SZAKASZ: AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM
8.1. Ellenőrzési paraméterek:

Expozíciós határértékek:

Megnevezés	CAS-szám	ÁK-érték (mg/m ³)	CK-érték (mg/m ³)	Megjegyzés	ÁK korrekciós csoport	Jogalap
PORTLAND CEMENT	65997-15-1	10	-	-	N	5/2020. (II. 6.) ITM rendelet a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről
KRÓM (VI)SZERVETLEN VEGYÜLETEK [Cr (VI)-ra számítva]	-	0,01	-	k(1A vagy1B),BEM	T	
KALCIUM-KARBONÁT	1317-65-3	10	-	-	N	

Kristályos szilícium-dioxid (kvarc)

 ÁK-érték, respirábilis koncentráció,mg/m³-ben: 0,1

Jogalap: 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről

resp: respirábilis frakció;

b: bőrön át is felszívódik.

i: ingerlő anyag (izgatja a bőrt, nyálkahártyát, szemet vagy mindhármat);

k: rákkeltő (zárójelben az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, rövid megnevezéssel a CLP rendelet szerinti besorolás);

m: maró hatású anyag (felmarja a bőrt, nyálkahártyát, szemet vagy mindhármat);

sz: túlérzékenységet okozó (szenzibilizáló) tulajdonságú anyag (az anyagra érzékeny egyéneken „túlérzékenységen” alapuló bőr-, légzőrendszeri, esetleg más szervet/szervrendszert károsító megbetegedést okozhat);

ÁK: megengedett átlagos koncentráció

CK: megengedett csúcskoncentráció (rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség);

Nyolc óránál hosszabb műszak vagy 40 óránál hosszabb munkahét esetén alkalmazandó ÁK-érték korrekciók:

	ÁK korrekciós csoportok	A korrekciós faktor számításának módja
N.	Irritáló anyagok, egyszerű fojtógázok, csekély egészségkárosító hatással bíró anyagok.	Korrekció NEM szükséges.
R.	Azok az anyagok, amelyek egészségkárosító hatása RÖVID expozíció hatására jelentkezik.	Korrigált ÁK = ÁK x 8/a napi óraszám
T.	Azok az anyagok, amelyek egészségkárosító hatása TARTÓS expozíciót követően jelentkezik.	Korrigált ÁK = ÁK x 40/a napi óraszám
R+T.	Azok az anyagok, amelyek RÖVID és TARTÓS expozíciója is egészségkárosodást okoz.	Korrigált ÁK = ÁK x 8/a napi óraszám Korrigált ÁK = ÁK x 40/a heti óraszám A két faktor közül a szigorúbb (kisebb) értéket kell alkalmazni

A foglalkozási vegyi expozíció esetén vizsgálandó biológiai expozíciós és hatásmutatók megengedhető határértékeivizeletben

Megnevezés	Biológiai expozíciós (hatás) mutató	Mintavétel ideje	mg/g kreatinin	mikromol/mm ol kreatinin (kerékített értékek)	mg/l	μmol/l
króm	króm	műszak végén	0,01	0,022	-	-

DNEL értékek		Orális expozíció		Dermális expozíció		Inhalatív expozíció	
		Rövid távú (akut)	Hosszú távú (krónikus)	Rövid távú (akut)	Hosszú távú (krónikus)	Rövid távú (akut)	Hosszú távú (krónikus)
Felhasználó	Helyi	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	Rendszerszintű	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat
Munkavállaló	Helyi	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	Rendszerszintű	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat

PNEC értékek			
Közeg	Érték	Élőlények	Megjegyzés
Édesvíz	nincs adat	nincs adat	nincs
Tengervíz	nincs adat	nincs adat	nincs
Édesvízi üledék	nincs adat	nincs adat	nincs
Tengervízi üledék	nincs adat	nincs adat	nincs
Szennyvíztisztító telep (STP)	nincs adat	nincs adat	nincs
Szakaszos kibocsátás	nincs adat	nincs adat	nincs
Másodlagos mérgezés	nincs adat	nincs adat	nincs
Talaj	nincs adat	nincs adat	nincs

8.2. Az expozíció ellenőrzése:

Az 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről 11. §(2) bekezdése értelmében a határértékkal nem szabályozott veszélyes anyag esetében a munkáltató köteles a tudományos, technikai színvonal szerint elvárható legkisebb szintre csökkenteni az expozíció mértékét, amely szinten a tudomány mindenkori állása szerint a veszélyes anyagnak nincs egészségkárosító hatása. Nyitott rendszerben történő használat során alkalmazzon helyi elszívást, ahol lehetséges. Amennyiben a helyi elszívás nem lehetséges, vagy nem megfelelő mértékű a munkaterület megfelelő szellőztetéséről kell gondoskodni.

8.2.1. Általános védekezési és higiéniai intézkedések

Munkavégzés közben nem szabad enni, inni és dohányozni.

A munkaközi szünetek előtt és a munka befejezésekor mossunk kezet. Kerüljük a szemmel és a bőrrel történő érintkezést.

A termék szemmel vagy bőrrel való érintkezése esetén alapos mosakodás szükséges.

8.2.2. Megfelelő műszaki ellenőrzés:

A munkavégzés során megfelelő körültekintés szükséges a keverék padozatra, ruházatra, bőrre, illetve szembe jutásának elkerülésére.

A feldolgozás során gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről.

8.2.3. Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök:

1. **Szem-/arcvédelem:** Fröccsenésveszély esetén az előírásoknak megfelelő, jól záródó védőszemüveg/arcvédő használandó (EN 166). Biztosítsunk szemöblítésre alkalmas állomást.

2. Bőrvédelem:

- a. **Kézvédelem:** Az MSZ EN 374 szerinti vegyszerálló védőkesztyű használata javasolt.
Tartsuk szem előtt a maximális hordási időt.
A kesztyűt használat előtt meg kell vizsgálni. Használat előtt ellenőrizze le a tömörséget/vízállóságot. Abban az esetben, ha újra használni szeretné a kesztyűt, levétel előtt tisztítsa meg őket, és szellőztesse ki. Különleges célokra ajánlott ellenőrizni az említett védőkesztyűk vegyi anyagokkal szembeni ellenállását a kesztyű szállítójával
Vegye figyelembe helyreállítási periódusokat a bőr regenerálódásához. Ajánlott a bőr megelőző védelme (védő krémek / kenőcsök).
 - b. **Egyéb:** Az előírásoknak megfelelő, hosszú ujjú védőruházat és biztonsági cipő használandó.
3. **Légutak védelme:** Az expozíciós határértékek túllépése esetén (pl. a por alakú termék nyílt kezelésekor) megfelelő légzőkészüléket kell használni (pl. EN 149 szerint).
 4. **Hőveszély:** Nem ismert.

8.2.4. A környezeti expozíció ellenőrzése:

Kerülni kell a környezetbe jutást. Lásd 6.2 szakaszt.

A 8. szakasz alatti előírások átlagosnak tekinthető körülmények között, szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk:

Paraméter		Vizsgálati módszer	Megjegyzés
Halmazállapot	szilárd (por)		20 °C
Szín	szürke		
Szag	szagtalan		
Szagküszöbérték	nincs adat		
Olvadáspont/fagyáspont	nincs adat		
Forráspont vagy kezdő forráspont és forrásponttartomány	nincs adat		
Tűzveszélyesség	nem gyúlékony		
Felső és alsó robbanási határértékek	nincs adat		
Lobbanáspont	nincs adat		
Öngyulladás hőmérséklet	nincs adat		
Bomlási hőmérséklet	nem releváns		
pH	pH-érték 8-11 (vizes oldatban)		20 °C
Kinematikus viszkozitás	nincs adat		
Oldhatóság	vízzel keverhető		
N-oktanol/víz megoszlási hányados (log érték)	nem alkalmazható		
Gőznyomás	nincs adat		
Sűrűség és/vagy relatív sűrűség	sűrűség: 1450 g/cm ³		20 °C

Paraméter	Vizsgálati módszer	Megjegyzés
Relatív gőzsűrűség	nincs adat	
Részecskejellemzők	nincs adat	

9.2. Egyéb információk:
9.2.1. Fizikai veszélyességi osztályokra vonatkozó információk

Nincs besorolva. Nem robbanásveszélyes. nem oxidáló.

9.2.2. Egyéb biztonsági jellemzők

szilárdanyag tartalom 100%.

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG
10.1. Reakciókészség:

Vízzel lúgosan reagál. Vízzel érintkezve szándékolt reakció megy végbe, melynek eredményeként a termék stabil masszává keményedik, amely normál környezetben nem reakcióképes.

10.2. Kémiai stabilitás:

A termék normál körülmények között stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:

Veszélyes reakciók nem ismertek.

10.4. Kerülendő körülmények:

Tárolás közben kerülni kell a vízzel és nedvességgel való érintkezést (a keverék lúgosan reagál nedvességgel és megkeményedik).

10.5. Nem összeférhető anyagok:

Erős savak és lúgok, valamint oxidáló anyagok.

10.6. Veszélyes bomlástermékek:

Normál használat esetén nem keletkeznek.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK
11.1. Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott, veszélyességi osztályokra vonatkozó információk:

Veszélyosztály	Kat	Hatás	Referencia
Akut toxicitás - bőr	-	A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek. A cement nem akut toxicitású. 2000 mg / kg 24 h nyúl	16. szakasz Tájékoztató a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról 1. pont
Akute toxicitást-inhaláció	-	A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek. A cement nem akut toxicitású.	16. szakasz Tájékoztató a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról 2. pont

Akut toxicitás, szájon át	-	A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek. A cement nem akut toxicitású.	16. szakasz Tájékoztatás a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról 3. pont
Bőrkorrózió / bőrirritáció:	2	Bőrirritáló hatású. A cement irritálja a bőrt és a nyálkahártyákat. Száraz cement nedves bőrrel vagy száraz bőr nedves cementtel való érintkezése különféle irritációt és gyulladáshoz vezető bőrreakciókat, például bőrpírt és repedést okozhat. A tartós érintkezés mechanikai dörzsöléssel kombinálva súlyos bőrkárosodáshoz vezethet.	16. szakasz Tájékoztatás a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról, 1. 7. és 8. pont
Súlyos szemkárosodás / szemirritáció	1	Súlyos szemkárosodást okoz. Az in vitro tesztekben a klinker portlandcement (a cement fő összetevője) különböző erősségű hatásokat mutatott ki a szaruhártyára. A számított irritációs index 128. A cementtel való közvetlen érintkezés egyrészt mechanikai hatás révén károsíthatja a szaruhártyát, másrészt azonnali vagy azt követő irritációt vagy gyulladást okozhat. A nagy mennyiségű száraz cementtel vagy a kifröccsenő nedves cementtel való közvetlen érintkezés a mérsékelt szemirritációtól (például kötőhártya-gyulladás vagy blepharitis) a súlyos szemkárosodásig és vakságig terjedhet.	16. szakasz Tájékoztatás a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról, 4. és 5. pontok
Bőr szenzibilizáció	1B	A nedves cementtel való érintkezés bőrcéamához vezethet, amelyet magas pH-érték (kontakt dermatitisz) vagy a vízben oldódó Cr(VI) allergiás hatása okoz. Allergiás bőrreakciót válthat ki.	16. szakasz Tájékoztatás a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról, 6. pont
Légzőszervi szenzibilizáció	-	A cement nem mutatja a légúti szenzibilizáció jeleit. A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek	16. szakasz Tájékoztatás a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról 15. pont
Csírasejt-mutagenitás	-	A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait. Cement – nincs jele a reprodukív sejteken mutagén hatásnak. A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozási kritériumok nem teljesülnek	16. szakasz Tájékoztatás a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról 7. és 8. pont.

Rákkeltő hatás	-	A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait. A portlandcement expozíciója és a rák között nem mutattak ki okozati kapcsolatot. Az epidemiológiai szakirodalom nem támogatja a portlandcement feltételezett emberi rákkeltőként való megjelölését. A portlandcement nem sorolható be emberi rákkeltőként (ACGIH A4 csoport). „Az emberi karcinogenitással kapcsolatos anyagok miatt a nem megfelelő adatok nem értékelhetők véglegesen . Az in vitro vizsgálatok vagy állatkísérletek nem adnak elegendő információt A rákkeltő hatás bizonyítéka nem elegendő ahhoz, hogy ezt az anyagot más osztályozásba sorolják." A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.	16. szakasz Tájékoztató s a biztonsági adatlap összeállítás ához felhasznált adatforrásokról, 15. és 9. pont
Reprodukciós toxicitás	-	A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait. Cement - a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozási kritériumok nem teljesülnek.	
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):	3	Légúti irritációt okozhat. A cementporral való érintkezés a légutak (torok, nyelőcső, tüdő) irritációját okozhatja. Az expozíciós határértéket meghaladó expozíció esetén köhögés, orrfolyás és sekély légzés léphet fel . A cementpor munkahelyi expozíciója negatív hatással lehet a légzőrendszer működésére. Egyelőre azonban nem áll rendelkezésre elegendő tanulmány a dózis/hatás arány megállapítására.	16. szakasz Tájékoztató s a biztonsági adatlap összeállítás ához felhasznált adatforrásokról 15. pont.
Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):	-	A munkahelyi expozíciós határérték feletti cementpor hosszú távú belélegzése köhögéshez, sekély légzéshez és tüdőbetegséghez vezethet. Alacsony koncentrációjú expozíció után nem észleltek krónikus hatásokat. A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek..	16. szakasz Tájékoztató s a biztonsági adatlap összeállítás ához felhasznált adatforrásokról 10. pont.
Aspirációs veszély	-	Nem alkalmazható, mivel a cementet nem használják aeroszolként.	-

Klinikai vizsgálatok összefoglalása:

Nem áll rendelkezésre információ.

Vonatkozó toxikológiai adatok:

Nem áll rendelkezésre információ.

A valószínű expozíciós utakra vonatkozó információk:

Lenyelés, belélegzés, bőrrel érintkezés, szembe jutás.

A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek:

- Bőrrel érintkezés: Nem áll rendelkezésre információ.
- Szembe jutás: Nem áll rendelkezésre információ.
- Belélegzés: Nem áll rendelkezésre információ.
- Lenyelés: Nem áll rendelkezésre információ.
- Egyéb: Nem áll rendelkezésre információ.

A rövid és hosszútávú expozícióból származó késleltetett és azonnali hatások, valamint krónikus hatások:
Lásd 4.2 szakaszt.

A kölcsönhatásokból eredő hatások:
Nem áll rendelkezésre információ.

Az egyedi adatok hiánya:
Nincs tájékoztatás.

Keverékek:
Nem áll rendelkezésre információ.

A keverék és az anyag kapcsolatára vonatkozó információ:
Nem áll rendelkezésre információ.

11.2. Egyéb veszélyekkel kapcsolatos információ

Endokrin károsító tulajdonságok
A 3. szakaszban felsorolt összetevők nincsenek listázva.

Egyéb információk
A keverék egészét toxikológiailag nem vizsgálták. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információk a cementre vonatkozó releváns adatokból származnak. A portlandcementek ugyanazokat a toxikológiai és ökotoxikológiai jellemzőket mutatják.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Tilos a keveréket csatornába, élővízbe, vízfolyásokba, talajba juttatni.

- 12.1. Toxicitás:**
A portlandcement Daphnia magnán (US EPA, 1994a) [16g. szakasz, 11. pont] és Selenastrum Coli (US EPA, 1993.) [16. szakasz Tájékoztató a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról, 12. pont] végzett ökotoxikológiai vizsgálatok minimális ökotoxikológiai hatást mutattak. Következésképpen az LC50 és EC50 szintje nem határozható meg [16. szakasz Tájékoztató a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról, szakasz, 13. pont]. Az üledék szintén nem volt toxikus [16. szakasz Tájékoztató a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról, szakasz, 14. pont]. Azonban, ha nagy mennyiségű cementet adunk a vízhez, a pH-érték megemelkedhet, és így bizonyos körülmények között toxikus lehet.
- 12.2. Perzisztencia és lebonthatóság:**
Nem áll rendelkezésre információ.
- 12.3. Bioakkumulációs képesség:**
Nem áll rendelkezésre információ.
- 12.4. A talajban való mobilitás:**
Nem áll rendelkezésre információ.
- 12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei:**
A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló 1907/2006/EK rendelet (REACH) XIII. melléklete szerint: A termék nem teljesíti a PBT-re és a vPvB-re vonatkozó kritériumokat.
- 12.6. Endokrin károsító tulajdonságok**
A 3. szakaszban felsorolt összetevők nincsenek listázva.
- 12.7. Egyéb káros hatások:**
A keverék portlandcementet tartalmaz. Nagyobb mennyiség vízzel keveredve pH-emelkedést okoz, amely hígítás hatására gyorsan csökken (szervetlen ásványi építőanyag).

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK**13.1. Hulladékkezelési módszerek:**

A termék maradékainak kezelése és ártalmatlanítása a 2012. évi CLXXXV. törvény, a 225/2015. (VIII. 7.) Kormányrendelet és a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet előírásai szerint.

13.1.1. Termék ártalmatlanítására vonatkozó információk:

Száraz állapotban gyűjtjük össze, tároljuk felcímkézett tartályokban, lehetőség szerint újra kell hasznosítani, figyelembe véve az eltarthatósági időt, vagy keverjük össze a maradékot vízzel, kerüljük a bőrrel való érintkezést és a porral való érintkezést, majd kikeményedés után a vonatkozó előírásoknak megfelelően ártalmatlanítsuk. Hagyja, hogy a nedves és viszkózus termékek megkötődjenek. Kerülje a csatornába és víztározókba való kibocsátást. A „kötött termékhez hasonlóan” ártalmatlanítsa. A megkötött terméket a vonatkozó helyi előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani. Kerülje el a szennyvízrendszerbe jutását.

Ne keverje a kommunális hulladékhoz.

A maradékokat tilos lefolyóba, csatornarendszerbe, WC-be önteni.

Európai hulladékkatalógus EWC kód javaslat:

17 00 00 ÉPÍTÉSI-BONTÁSI HULLADÉK (BELEÉRTVE A SZENNYEZETT TERÜLETEKRŐL KITERMELT FÖLDET IS)

17 09 04 kevert építési-bontási hulladék, amely különbözik a 17 09 01-től, a 17 09 02-től és a 17 09 03-tól

01 00 00 ÁSVÁNYOK KUTATÁSÁBÓL, BÁNYÁSZATÁBÓL, KŐFEJTÉSÉBŐL, FIZIKAI ÉS KÉMIAI KEZELÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ HULLADÉK

13.1.2. Csomagolás ártalmatlanítására vonatkozó információk:

A teljesen kiürült csomagolás újrahasznosítható.

A szennyezett csomagolási hulladék a vonatkozó előírásoknak megfelelően ártalmatlanítandó.

Európai hulladékkatalógus EWC kód javaslat

15 01 01 papír és karton csomagolási hulladék

15 01 05 vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladék

13.1.3. Fizikai/kémiai tulajdonságok, amelyek befolyásolhatják a hulladékkezelés lehetőségeit:

Nem ismertek.

13.1.4. A szennyvízkezelésre vonatkozó információk:

Ne engedje csatornába.

13.1.5. Hulladékkezelési módszerekkel kapcsolatos esetleges különleges óvintézkedések:

Nincs adat.

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

A termék nem minősül veszélyes árunak.

Szárzaföldi szállítás (ADR/RID)

14.1. UN-szám vagy azonosító szám: Nincs.

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: Nincs.

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok): Nincs.

14.4. Csomagolási csoport: Nincs.

14.5. Környezeti veszélyek: Nincs vonatkozó információ.

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: Nincs vonatkozó információ.

Belföldi vízi szállítás (ADN)

14.1. UN-szám vagy azonosító szám: Nincs.

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: Nincs.

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok): Nincs.

14.4. Csomagolási csoport: Nincs.

14.5. Környezeti veszélyek: Nincs vonatkozó információ.

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: Nincs vonatkozó információ.

Légi szállítás ICAO-TI/IATA-DGR

- 14.1. **UN-szám vagy azonosító szám:** Nincs.
- 14.2. **Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:** Nincs.
- 14.3. **Szállítási veszélyességi osztály(ok):** Nincs.
- 14.4. **Csomagolási csoport:** Nincs.
- 14.5. **Környezeti veszélyek:** Nincs vonatkozó információ.
- 14.6. **A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:** Nincs vonatkozó információ.
- 14.7. **Az IMO-szabályok szerinti tengeri ömlesztett szállítás:**
Nem alkalmazandó (nem ömlesztve szállítják).

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK
15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

1. REACH nemzetközi szabályozás:
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **1907/2006/EK RENDELETE** (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK biztonsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről, és módosításai
2. CLP nemzetközi szabályozás:
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **1272/2008/EK RENDELETE** (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról, és módosításai
3. A Bizottság **348/2013/EU rendelete** (2013. április 17.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet módosításáról.
4. A Bizottság **453/2010/EU rendelete** (2010. május 20.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet módosításáról.
5. A bizottság **2015/830/EU rendelete** (2015. május 28.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról
6. A bizottság **2020/878/EU rendelete** (2020. június 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról
7. Veszélyes anyagokkal kapcsolatos hazai rendeletek:
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai
a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló **44/2000 (XII. 27.) EüM rendelet** és módosításai
8. A hulladékra vonatkozó hazai előírások:
2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
225/2015. (VIII. 7.) Kormány rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól
72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről és módosításai
9. Vízszennyezéssel kapcsolatos hazai rendeletek:
220/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet és módosításai
10. Munkavédelemre vonatkozó hazai előírások:
1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei
11. A munkahelyek kémiai biztonságára vonatkozó hazai előírások:
5/2020. (II. 6.) ITM rendelet a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről
12. Tűzvédelemre vonatkozó előírások:
1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról [módosítja: 2013. évi CCXLIII. törvény];
54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés:

Ennél a terméknel az 1907/2006 EU REACH rendelet szerinti kémiai biztonsági vizsgálatot nem végeztek.

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK
A biztonsági adatlap felülvizsgálatával kapcsolatos adatok:

V4.0 Adatlap felülvizsgálata és harmonizálása a hatályos nemzetközi és hazai jogi szabályozásnak megfelelően.

Felhasznált irodalom/források:

A biztonsági adatlap a gyártó lengyel nyelvű biztonsági adatlapja (2020.11.12., 4. verzió) alapján került elkészítésre.

Tájékoztató a biztonsági adatlap összeállításához felhasznált adatforrásokról:

Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (REACH) a módosításokkal. Az Európai Parlament és a Tanács módosított 1272/2008/EK rendelete. Az anyag/keverék gyártójának adatai - a regisztrációs dokumentációból származó adatok. 1) Megfigyelések a cement által okozott bőrirritáció hatásairól, Kietzman és munkatársai, *Dermatosen*, 47, 5, 184-189 (1999). 2) TNO jelentés V8801 / 02, Akut (4 órás) inhalációs toxicitási vizsgálat Portland Cementtel. 3) A cementporral végzett állatkísérletek során nem találtak akut toxicitást. A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek. 4) TNO jelentés V8815 / 09, A cementklinker G szemirritációs potenciáljának értékelése in vitro izolált csirkeszem tesztel, 2010. április 5) TNO jelentés V8815 / 10, A cementklinker W szemirritációs potenciáljának értékelése in vitro a izolált csirkeszem teszt, 2010. április. 6) Építőipari dolgozók allergiás dermatitisz előfordulásának epidemiológiai értékelése a cement Cr(VI)-tartalmával kapcsolatban, *NIOH*, 11. oldal, 2003. 7) A citotoxikus ill. cementporok gyulladásgátló hatásai patkány alveoláris makrofágokban, Van Berlo és munkatársai, *Chem. Res. Toxicol.*, 2009 Sep: 22 (9): 1548-58. 8) A cementporok citotoxicitása és genotoxicitása A549 humán epiteliális tüdősejtekben in vitro: Gminski és munkatársai, *Abstract DGPT Conference Mainz*, 2008. 9) Megjegyzések az Amerikai Kormányzati Ipari Higiénikusok Konferenciájának a portlandi határérték módosítására vonatkozó ajánlásához cement, Patrick A. 10) Az expozíció és a tüdőfunkció jövőbeli monitorozása cementmunkások körében, A tanulmány időközi jelentése az I-II. fázis 2006-2010 adatgyűjtése után, H. Notø, H. Kjuus, M. Skogstad és K. -C. Nordby, *National Institute of Occupational Health, Oslo, Norvégia*, 2010. március. 11) U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3. kiadás. EPA / 600 / 7-91 / 002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a). 12) U.S. EPA, Methods for Measuring the acute toxicity of exfluent and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4. kiadás. EPA / 600 / 4-90 / 027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993). 13) Építési és javítási anyagok környezeti hatása a felszíni és felszín alatti vizekre. A módszertan, a laboratóriumi eredmények és a modellfejlesztés összefoglalása. *NCHRP jelentés 448*, National Academy Press, Washington, D.C., 2001. 14) Zárójelentés üledékfázisú toxicitási vizsgálati eredmények *Corophium volutator* a portlandi klinker esetében, *Norcem A.S.* számára elkészítve. készítette: *AnalyCen Ecotox AS*, 2007. 15) Portland Cement Dust – Veszélyértékelési dokumentum EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>

A biztonsági adatlapon előforduló rövidítések teljes szövege:

PBT: perzisztens, bioakkumulatív és toxikus. vPvB: nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív. LD50 lethal dose, LC50 Lethal concentration. EC50 Effective concentration. EWC: European Waste Catalogue. IARC: International Agency for Research on Cancer. RTECS: Registry of Toxic Effects of Chemical Substances. VOC: Volatile Organic Carbon. DNEL: Derived no effect level (Származtatott hatásmentes szint). PNEC: Predicted no effect concentration (Becsült hatásmentes koncentráció).

AGYH: alsó gyulladási határ. FGYH: felső gyulladási határ. ARH: alsó robbanási határ. FRH: Felső robbanási határ. STOT: Specific Target Organ Toxicity. LDLo Lethal dose, low. IC50: Inhibitory concentration. SVHC: Substances of very high concern. NOAEL: No-observed-adverse-effect level. LOAEL: Lowest-observed-adverse-effect level

A biztonsági adatlap 2. és 3. szakaszában előforduló H-mondatok teljes szövege:

H315 Bőrirritáló hatású.
H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H318 Súlyos szemkárosodást okoz.
H335 – Légúti irritációt okozhat.

A biztonsági adatlap 2. és 3. szakaszában előforduló P-mondatok teljes szövege:

P102 – Gyermekektől elzárva tartandó.
P261 – Kerülje a por belélegzését
P280 – Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.
P302 + P352 – HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő vízzel.
P305 + P351 + P338 – SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN– Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
P333 + P313 – Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: orvosi ellátást kell kérni.

P501 – A tartalom/edény elhelyezése hulladékként– az országos előírásoknak megfelelően.

Továbbképzésre vonatkozó tanácsok:

Munkavédelmi oktatás keretében általános vegyi anyag-kezelési oktatás. Elsősegélynyújtó tanfolyam.

Javasolt felhasználási korlátozások (a szállító nem kötelező jellegű javaslata):

Nem áll rendelkezésre információ.

Ez a biztonsági adatlap a gyártó által rendelkezésre bocsátott dokumentációk alapján készült, és megfelel a 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosítása valamint vonatkozó rendeletei, 44/2000. (XII. 27.) EüM. rendelet (a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól) előírásainak.